

Til § 16, Stk. 1, som nyt Punktum in fine:

»En Afhandling kan betragtes som ikke tidligere offentliggjort, selv om der foreligger foreløbige Meddelelser eller Foredragsreferater i kortfattet Form om dens Indhold.«

Til § 25, sidste Linie:

»Undervisningsraadet« ændres til »Rektor«.

Til § 26, Stk. 1, 5. Linie:

»Lærerraadet« ændres til »Rektor«.

Paa Finansloven blev Vederlaget for Prorektor senere fastsat til 900 Kr. og til Fagraadssekretæren til 2100 Kr.

Med Udstedelsen af den ministerielle Bekendtgørelse af 14. November 1936 var det af Lærerraadet i dets Møde den 30. Oktober 1924 nedsatte Udvalg's (se herom Aarvog 1928—33, Bind V, Pag. 163—65) Arbejde tilendebragt, og Højskolens hittidige Reglement af 13. Oktober 1913 med talrige senere Ændringer er nu afløst af den kgl. Anordning af 8. Februar 1933 med Ændringer af 24. April 1937, der omfatter Højskolens Organisation, og den ministerielle Bekendtgørelse af 14. November 1936, der vedrører Højskolens Eksamensordninger m. v.

III. Højskolens Personaleforhold.

1. Oversigt over Afgang og Ansættelser i Aaret 1936—37.

Fra 1. September 1936 blev Arkitekt C. O. Gjerløv-Knudsen ansat som Lektor i Husbygning. Se nedenfor under 2 a.

Det fra 1. September 1936 oprettede Lektorat i Fysisk Kemi blev fra den nævnte Dato besat med Amanuensis ved Københavns Universitet E. Güntelberg. Se nedenfor under 2 b.

Ved kgl. Resolution af 20. August 1936 meddeltes der Professor i Skibsbygning C. Hansen efter hans derom indgivne Ansøgning Afsked i Naade og med Pension fra det af ham beklædte Embede paa Grund af Alder fra den 31. Januar 1937 at regne. Professor Carl Hansen knyttedes fra 1. April 1901 til Den polytekniske Lærestanstalt som Lærer i Skibsbygning, hvilken Lærerstol fra 1. April 1909 blev omdannet til et Professorat.

Den 27. Juni 1937 afgik Professor i Matematik, Dr. Johannes Mollerup, ved Døden. Professor Mollerup havde siden 1916 virket som Professor ved Højskolen.

Fra 1. Juli 1937 blev Civilingeniør C. W. Prohaska udnævnt til Professor i Skibsbygning. Se nedenfor under 2. c.

2. Besættelse af Lærerstillingen m. v.

a. Besættelse af Lektoratet i Husbygning.

Efter at Lektoren i Husbygning, Docent Johan Nielsen efter sin derom indgivne Ansøgning havde modtaget Meddelelse om, at hans Ansøgning om Afsked fra den ham betroede Stilling var bevilget fra 31. August 1936 at regne, blev Stillingen paa sædvanlig Maade opslaaet. — Til Bedømmelse af de indkomne Ansøgninger nedsatte Lærerraaet i sit Møde den 2. Maj 1936 Fagraadet for den bygningstekniske Ingeniørvidenskab som særligt Udvalg, og Lærerraaet bemyndigede dette Udvalg til at afgive direkte Indstilling til Rektor, saaledes at Sagen ikke paany behøvede at gaa tilbage til Lærerraaet, hvis der var Enighed mellem Fagraad og Rektor.

Under 12. Juni 1936 afgav Fagraadet følgende Udtalelse:

»Det til Bedømmelse af de indkomne Ansøgninger om Stillingen som Lektor i Husbygning nedsatte Udvalg har paa et Møde den 9. ds. behandlet Ansøgningerne og fremsender herved nedenstaaende Forslag til Indstilling til Rektor:

Fagraadet for den bygningstekniske Ingeniørvidenskab har gennem et Udvalg behandlet de indkomne Ansøgninger om Stillingen som Lektor i Husbygning ved Danmarks tekniske Højskole. Der var indkommet Ansøgninger fra Arkitekt G. V. Juul Frankel og fra Arkitekt Gjerløv-Knudsen.

Fagraadet maa anse begge Ansøgere for at være kvalificerede til den ledige Stilling. Begge Ansøgerne har haft en lærerig Praksis. Arkitekt Frankel har paa udmærket Maade deltaget i Undervisningen i Faget i 5 Aar som Assistent hos den nuværende Lærer i Husbygning. Arkitekt Gjerløv-Knudsen har skrevet en Række Artikler inden for Arkitektur og Æstetik.

I Betragtning af den Erfaring som Arkitekt Gjerløv-Knudsen har vundet ved sit Arbejde i de sidste 8 Aar ved Udvidelserne af Danmarks tekniske Højskole, og den Evne til klar og kultiveret Fremstilling, som han gennem sine skriftlige Arbejder har vist sig at være i Besiddelse af, vil Fagraadet indstille, at den ledige Stilling besættes med Arkitekt Gjerløv-Knudsen.«

Højskolens Rektor tiltraadte denne Indstilling og indstillede under 15. Juni 1936, at Lektoratet i Husbygning blev besat med

Lektor Gjerløv-Knudsen, der herefter modtog Ministeriets Udnævnelse til Stillingen under 22. Juli s. A. fra 1. September 1936 at regne.

b. Besættelse af Lektoratet i Fysisk Kemi.

Paa Finansloven for 1936—37 bevilgedes der et Honorar paa 2400 Kr. fra 1. September 1936 til Oprettelse af et Lektorat i Fysisk Kemi. — I sit Møde den 2. Maj 1936 vedtog Lærerraadet at indstille, at Stillingen blev opslaaet, og at Fagraadet for den kemiske Ingeniørvidenskab bemyndigedes til at afgive direkte Indstilling til Rektor om Stillingens Besættelse, saaledes at Sagen ikke behøvede at sendes tilbage til Lærerraadet. — Efter Højskolens Indstilling blev Lektoratet opslaaet, og Undervisningsministeriet udbad sig under 17. Juni 1936 en Udtalelse fra Rektor i Anledning af den eneste Ansøgning, der var indkommet, nemlig fra Amanuensis ved Universitetet E. Güntelberg.

Fagraadet afgav under 28. Juni 1936 følgende Udtalelse:

»Efter at det kemiske Fagraad fra Højskolen har modtaget den fra Amanuensis E. Güntelberg indkomne Ansøgning om den nyoprettede Stilling som Lektor i fysisk Kemi, har Fagraadet i et Møde den 19. ds. behandlet Spørgsmaalet om Lektoratets Besættelse.

Fagraadet er enigt i at udtale, at Hr. Güntelberg gennem sit mangeaarige Arbejde ved Undervisningen i fysisk Kemi har udvist fortrinlige pædagogiske Evner og ved sine Arbejder, der vel ikke er omfattende men af meget høj Kvalitet, fuldtud har vist sig i Besiddelse af de videnskabelige Kvalifikationer, som er ønskelige for dem, der skal udfylde den paagældende Stilling paa tilfredsstillende Maade.

Fagraadet er derfor enigt i at anbefale Hr. Güntelberg som særdeles kvalificeret til Overtagelse af det paagældende Lektorat og anmoder derfor Rektor om at gøre Indstilling til Undervisningsministeriet i Overensstemmelse hermed.«

Under 4. Juli 1936 indstillede Højskolen Amanuensis Güntelberg til at beklæde det nyoprettede Lektorat. Under 31. August 1936 udnævnte Ministeriet herefter den paagældende til Lektor i Fysisk Kemi fra den 1. September 1936 at regne.

c. Besættelse af Professoratet i Skibsbygning.

Efter at Embedet som Professor i Skibsbygning paa sædvanlig Maade havde været opslaaet ledigt, vedtog Lærerraadet i et den 22. Oktober 1936 afholdt Møde, at der nedsattes et særligt Udvalg til Bedømmelse af de indkomne Ansøgers Kvalifikationer.

Under 7. April 1937 afgav Bedømmelsesudvalget en saalydende Betænkning:

Til det ved Professor Carl Hansens Afgang som Professor i Skibsbygning fra 1. Februar 1937 ledige Professorat ved Den polytekniske Lærestalt, Danmarks tekniske Højskole er der indkommet 13 Ansøgninger, nemlig fra:

- 1) Ambjørn, Gustaf Frederik, Civilingeniør, Gøteborg.
- 2) Fladmark, Trygve, Overingeniør ved Marinens Hovedværft i Horten, Norge.
- 3) Hansen, Knud E., Ingeniør, cand. polyt.
- 4) Hemmingsen, Aksel Evald, Ingeniør, cand. polyt.
- 5) Koschmider, G. Diplom-Ingeniør.
- 6) Larsen, Aage Hjalmar, Overskibsingeniør ved Statens Skibstilsyn.
- 7) Lundsryd, V. E., Ingeniør, cand. polyt.
- 8) Lønberg-Holm, Aage, Ingeniør, cand. polyt.
- 9) Philp, John M., Ingeniør, Edinburgh.
- 10) Pophanken, Erich, Dr. Ing., Overingeniør ved den tekniske Højskole i Berlin.
- 11) Prohaska, C. W., Ingeniør, cand. polyt.
- 12) Skow, J., Ingeniør, cand. polyt.
- 13) Vollbrecht, Erich, Dipl. Ing.

Overingeniør Fladmark har senere meddelt Højskolen, at han har ønsket at trække sin Ansøgning til Professoratet tilbage.

Ved et den 22. Oktober 1936 afholdt Lærerraadsmøde vedtog Lærerraadet, at der nedsattes et særligt Udvalg til Bedømmelse af de indkomne Ansøgere Kvalifikationer Med Ministeriets Tilslutning har Professor ved Chalmers tekniske Institut A. Lindblad og Professor ved Norges tekniske Højskole H. R. Mørch været Medlemmer af Bedømmelsesudvalget, hvis øvrige Medlemmer iøvrigt er: Direktør for Aktieselskabet Helsingør Jernskibs- og Maskinbyggeri H. P. Christensen, Direktør for Aktieselskabet Burmeister & Wain G. Dithmer, Professor P. M. Frandsen, Professor Carl Hansen, Overingeniør T. Kongsted, Direktør for Orlogsværftet N. K. Nielsen, Professor Th. E. Thomsen og Højskolens Rektor, Professor, Dr. P. O. Pedersen, der har været Udvalgets Formand.

Efter at have gjort sig bekendt med de 12 Ansøgere Kvalifikationer, saaledes som disse fremgaar af Ansøgningerne og de med dem fulgte Publikationer, og efter Afholdelse af nogle Møder, hvor hver Ansøger er blevet drøftet, skal Udvalget udtale følgende:

Man bør ved Bedømmelsen af Ansøgerne i Overensstemmelse med Højskolens Formaal tage Hensyn til, om Ansøgerne maa formodes at have Evner til at meddele en højere teknisk Undervisning paa

videnskabeligt Grundlag og vist Sans for selvstændig videnskabelig Forskning.

Yderligere er der Enighed om, at der for at komme i Betragtning ved Besættelsen af det paagældende Professorat maa kræves, at Ansøgeren i flere Aar og helst lige op til Nutiden har været ansat som selvstændigt arbejdende Ingeniør ved moderne indrettede større Skibsværfter, hvor han har deltaget i og selvstændigt udført Beregning og Konstruktion af forskellige Skibstyper med godt Resultat og herunder har vist sig i Stand til at arbejde selvstændigt paa teknisk videnskabeligt Grundlag samt vist sig i Besiddelse af de særlige Evner, der kræves af en Skibsingeniør af Hensyn til Udformning af Skibets Linier og Arkitektur.

Disse Krav vil kort kunne udtrykkes i følgende 3 Punkter:

1) Vedkommende maa kunne meddele og lede en Undervisning i Skibsbygning for polytekniske Eksaminander paa videnskabeligt Grundlag og give Forventninger om at kunne udføre et videnskabeligt Forskningsarbejde paa dette Omraade.

2) Han maa være en dygtig praktisk Skibsbygningsingeniør, der selvstændigt er i Stand til at udføre Beregning og Konstruktion af moderne Skibe af forskellige Typer.

3) Han maa være fuldtud fortrolig med det teknisk-videnskabelige Grundlag for Skibsbygning.

Efter de af *Civilingeniør G. F. Ambjørn* selv givne Oplysninger og efter de Oplysninger, der er fremkommet under Drøftelsen i Udvalget mener man, at Ansøgeren er fuldt ud kvalificeret til at beklæde Professoratet i sin nuværende Form. Udvalget mener dog, at Kvalifikationerne ikke fuldt staar paa Højde med de to nedenfor nævnte Ansøgere, nemlig *Civilingeniørerne Knud E. Hansens* og *C. W. Prohaskas* Kvalifikationer, og at Udvalget derfor, ogsaa under Hensyn til hans Alder (51 Aar), bør lade ham træde tilbage for disse.

Ingeniør, cand. polyt. Aksel Evald Hemmingsen har fra 1918—1934 været beskæftiget paa store Skibsværfter uden dog at have været selvstændigt arbejdende Ingeniør; siden 1. April 1934 har han været Lærer i Teknisk Mekanik og Maskinkonstruktion ved Københavns Maskin- og Elektroteknikum. Da Ansøgeren ikke har bilagt sin Ansøgning med Publikationer og ikke har paaberaabt sig saadanne i sin Ansøgning, og da der, saavidt det er Udvalgets Medlemmer bekendt, ikke foreligger saadanne Publikationer, mener Udvalget bl. a. under Hensyn til Punkt 1 og 2 at maatte se bort fra denne Ansøger som kvalificeret til Professoratet.

Diplomingeniør G. Koschmider synes efter sin Ansøgning i alt Fald at opfylde de under 2 nævnte Krav som praktisk Skibsbygningsingeniør, og der er ifølge de Stillinger, han har indtaget og indtager ved store tyske Værfter, næppe nogen Tvivl om, at han ogsaa opfylder

den under 3 nævnte Betingelse, men hans Alder (over 54 Aar) maa synes at gøre det betænkeligt nu under nye og ukendte Forhold at udnævne ham til en saa krævende Stilling, som der her er Tale om.

Overskibsingeniør Aage Hjalmar Larsen opfylder paa særdeles god Maade Kravene med Hensyn til den praktiske Skibsbygning; bl. a. som Konstruktor af flere af Statens Skibe udfører han saaledes et stort og fortjenstfuldt Arbejde. Udvalget mener imidlertid, at Ansøgeren hverken vedrørende videnskabelig Uddannelse eller egentligt videnskabeligt Arbejde gennem Publikationer eller paa anden Maade har godtgjort, at han fuldtud opfylder de under Punkterne 1 og 3 opstillede Krav for at komme i Betragtning ved Besættelsen af Professoratet.

Ingeniør, cand. polyt. V. E. Lundsfyrd har gennem sin mangeaarige Assistentvirksomhed hos Højskolens Professor i Skibsbygning faaet Kendskab til den Undervisning, der gives de studerende. Hans med Ansøgningen medfølgende ret omfattende Produktion ligger for flere af Publikationernes Vedkommende udenfor Faget Skibsbygning. Afgørende for Udvalgets Stilling har det imidlertid været, at Ansøgeren aldrig har haft Lejlighed til at beskæftige sig med praktisk Skibsbygning, og alene af den Grund mener Udvalget, at man trods hans med Dygtighed og Omhyggelighed udførte Arbejde som Assistent, maa se bort fra denne Ansøger som kvalificeret til Professoratet.

Ingeniør, cand. polyt. Lønberg-Holm har bilagt sin Ansøgning med en Række Publikationer, der omhandler Emner af Interesse for Skibsbygningen. Ansøgeren har imidlertid ikke siden 1923 været beskæftiget i praktisk Skibsbygning, og Udvalget mener derfor ikke, at han fuldtud opfylder det under Punkt 2 stillede Krav for at komme i Betragtning ved Besættelsen af Professoratet.

Ingeniør John M. Philp maa efter sin Ansøgning antages at opfylde Kravene med Hensyn til den praktiske Skibsbygning, men der foreligger hverken i hans Ansøgning eller paa anden Maade Oplysninger for Udvalget om, at han vil kunne honorere de videnskabelige Krav, der maa stilles for at kunne komme i Betragtning ved Besættelsen af Professoratet, og man mener derfor at maatte se bort fra denne Ansøger.

Overingeniør, Dr. Erich Pophanken har paa det teoretiske Omraade en særdeles god Uddannelse. Hans videnskabelige Produktion omfatter Emner, der har stor Betydning for Skibsbygningen, og da Ansøgeren tillige i flere Aar har været beskæftiget ved Undervisningen paa en teknisk Højskole, maa han antages fuldtud at opfylde de under 1 og 3 nævnte Krav. — Ansøgeren har imidlertid ikke siden 1918 været beskæftiget i praktisk Skibsbygning, og Udvalget mener derfor ikke, at han fuldtud opfylder det under Punkt 2 stillede Krav for at komme i Betragtning ved Besættelsen af Professoratet.

Ingeniør, cand. polyt. J. Skow. Udvalget mener ikke, at hans praktiske Virksomhed fuldtud er paa Højde med de under 2 nævnte

Krav, og hans Produktion har endnu ikke vist sig at være af en saadan Art, at man deraf kan slutte noget med Hensyn til hans Evner som Lærer ved en videnskabelig Højskole.

Udvalget har ment at kunne se bort fra Ansøgningen fra *Diplomingeniør Erich Vollbrecht*, idet denne Ansøger for sin Udnævnelse bl. a. stiller den Betingelse, at han ikke vil have dansk Statsborgerret.

Der er i Udvalget Enighed om, at *Ingeniør, cand. polyt. Knud E. Hansen* og *Ingeniør, cand. polyt. C. W. Prohaska* i særlig Grad er kvalificerede til at komme i Betragtning ved Besættelsen af det ledige Professorat. Begge har i saa godt som hele Tiden siden deres Afgangseksamen — for Ingeniør Knud Hansens Vedkommende siden 1924 og for Ingeniør Prohaskas Vedkommende siden 1928 — været knyttet til den praktiske Skibsbygningsindustri paa en saadan Maade, at de fuldt tilfredsstillende Punkterne 2 og 3, og begge har publiceret Arbejder af uomtvistelig videnskabelig Værdi. Et Mindretal, bestaaende af Direktør H. P. Christensen, Overingeniør T. Kongsted, Professor H. R. Mørch og Direktør N. K. Nielsen, foretrækker Ingeniør Knud E. Hansen, fordi denne i sin længere praktiske Virksomhed paa udmærket Maade og i højere Grad end Ingeniør Prohaska har vist at opfylde Kravene under Pkt. 2, som man tillægger særlig stor Betydning, medens man mener, at de to Ansøgere kan sidestilles med Hensyn til Pkt. 1 og 3; hvorimod et Flertal, bestaaende af Direktør G. Dithmer, Professor P. M. Frandsen, Professor Carl Hansen, Professor A. Lindblad, Professor, Dr. P. O. Pedersen og Professor Th. E. Thomsen, foretrækker Ingeniør Prohaska som Professor, idet denne efter Flertallets Mening synes at være Ingeniør Knud Hansen overlegen i teoretisk-videnskabelig Henseende og derfor menes at give rigere Løfter for Fremtiden.

Medens Udvalget saaledes med Hensyn til Besættelsen af Professoratet *i sin nuværende Form* har delt sig i et Mindretal og et Flertal, er der i Udvalget fuld Enighed om, at det af Hensyn til den betydelige danske Skibsbygningsindustri vilde have overmaade Betydning, om der ved Højskolen var to Professorater i Skibsbygning.

Naar Højskolen faar sit nye Skibsbygningslaboratorium med den dertil hørende Forsøgstank, vil Professoratets Omraade blive saa omfattende, at det ikke kan bestrides tilfredsstillende af een Mand. En saadan Forsøgstanks Arbejdsomraade er bl. a. at betjene Skibsbygningsindustrien ved at bestemme den gunstigst mulige Form for Skibskroget med den gunstigste Dimensionering af Skibsdrivskruen m. m.

Da vor Skibsbygningsindustri med Held og i ret stor Udstrækning har været beskæftiget ved Bygningen af Specialskibe med høj Fart, maa Tanken forventes at ville blive benyttet af vore Skibsværfter, som nu er henvist til at faa deres Nybygninger undersøgt af udenlandske Tankeeksperter i Hamborg, Wageningen, Teddington og

andre Steder; men hertil kommer, at der til Faget Skibsbygning naturligt maa henlægges Aeroplan- og Luftskibsbygning med tilhørende Laboratoriumsundersøgelser.

Det er derfor Udvalgets eenstemmige Opfattelse, at Lærestolen i Skibsbygning snarest muligt maa søges delt i to Professorater, og Udvalget vil under denne Forudsætning indstille begge de nævnte Ansøgere til Professorer, nemlig saaledes, at Ingeniør Prohaska overtager det med Laboratoriet og Tanken forbundne Arbejde, derunder den aerodynamiske Del af Skibsbygningsfaget, samt Forelæsninger og Øvelser i Fremdrivningsteori, hvorimod Ingeniør Knud E. Hansen overtager Forelæsningerne og Øvelserne saavel i praktisk Skibsbygning og Skibskonstruktion som i den resterende meget betydelige Del af Skibsbygningens Teori; der maa da tillige etableres et intimt Samarbejde mellem de to Professorers Fagomraader i den Periode, hvori de studerende udarbejder deres Eksamensprojekter.

Med disse Besættelser af de to Lærestole faar Højskolen en Undervisning i Faget, som i høj Grad og paa flere Maader vil blive en Støtte for vor hjemlige Industri.

I et den 29. April 1937 afholdt Lærerraadsmøde vedtog Lærerraadet med 38 af 46 tilstedeværende Medlemmer at indstille Civilingeniør Prohaska til at blive udnævnt til Professor i Skibsbygning, hvorved bemærkes, at Civilingeniør Lønberg-Holm forinden Lærerraadsmødets Afholdelse havde meddelt Højskolen, at han trak sin Ansøgning tilbage. Under 30. April 1937 indstillede Højskolen herefter Civilingeniør Prohaska til det ledige Professorat, idet Højskolen tillige udtalte, at den kunde tiltræde det af Bedømmelsesudvalget udtalte med Hensyn til Ønskeligheden af, at Højskolen, naar det nye Skibsbygningslaboratorium med den dertil hørende Forsøgstank bliver bygget, faar to Professorater i Skibsbygning.

Ved kgl. Resolution af 25. Juni 1937 udnævntes Civilingeniør C. W. Prohaska herefter til Professor i Skibsbygning fra 1. Juli 1937 at regne.

IV. Akademiske Grader.

Civilingeniør Torbjørn Grenness forsvarede den 19. Marts 1937 sin Afhandling »The accelerated vulcanisation of rubber«, der var skrevet for Erhvervelse af den tekniske Doktorgrad. Paa Embeds Vegne opponerede Professor P. E. Raaschou og Lektor, Dr. Stig Veibel, af Tilhørerne ingen. Graden meddeltes den 1. Maj 1937.